

Bondscoach Ton Dunk werkt mee aan dansvoorstelling Dance Works Rotterdam/André Gingras

“ Boksen is geen kunst”

Rocky, Raging Bull, Million Dollar Baby; de Amerikaanse filmindustrie heeft een lange historie van boksfilms en het lijkt wel of deze vechtsport nu ook zijn weg naar de theaters heeft gevonden. Dit dansseizoen touren zowel het gezelschap Emio Greco | PC als Dance Works Rotterdam/André Gingras allebei met een voorstelling over boksen en bokkers langs de Nederlandse theaters. Ton Dunk, bondscoach en trainer van de succesvolle Nederlandse damesbokkers, werkte mee aan *The Sweet Art of Bruising* van DWR/AG. Zijn taak: van dansers bokkers maken.

De boksschool van Ton Dunk in Rotterdam ruikt zoals een boksschool hoort te ruiken; naar een mengeling van zweet, tijgerbalsem en leer. En een vleugje angst. Dat vleugje komt uit de ring waar twee leerlingen van het Grafisch Lyceum tegenover elkaar staan. De handschoenen raken elkaar aan, ze doen allebei een stapje terug en op het fluitsignaal van Ton Dunk vallen de eerste klappen. Hun klasgenoten, die ook voor boksen als schoolsport hebben gekozen, kijken toe. Achterin, aan de kleine bar, zit Europees kampioene Marichelle de Jong, ze schenkt geen aandacht aan de strijd in de ring en is verzonken in haar Ipad. Er klinken harde doffe klappen, Ton Dunk lacht en blaast op zijn fluitje. De ronde is voorbij, weer raken ze zachtjes elkaars handschoenen aan. Ze hebben allebei gewonnen.

Een kwartiertje later zit Ton Dunk met een broodje en een kop thee aan tafel. Hij kijkt een beetje bedenkelijk voor zich uit. “Drie maanden geleden heeft choreograaf André Gingras contact met mij gezocht met de vraag of ik zijn dansers meer boksen kon bijbrengen. Ik dacht 'ja wat moet ik daar nou mee'. Ik heb toen gezegd: dan moet het echt zijn, niet een beetje 'alsof'. Ik ben geen danstrainer, ik ben een bokstrainer. Dus ik benader het zoals ik al mijn bokkers benader, zoals ik ook met Marichelle werk. Maar na de eerste les had ik al door dat die jongens geen 'ballerina's' waren. Ze waren ontzettend gemotiveerd en ze hebben een heel groot bewegingsapparaat. Als ik iets voor deed, dan konden ze dat gelijk nadoen. Men zegt wel ook dat bokkers net dansers zijn. Dat zit m in de groffe motoriek; dus je handen moeten wat doen en je benen moeten wat doen. Iemand met een goede motoriek kan al die dingen tegelijk. En dat hebben dansers enorm. Musici hebben dat ook, die kunnen een drumstel bespelen en nog zingen ook.”

Maar met *The Sweet Art of Bruising* wilde Gingras niet alleen zijn fascinatie voor de lichamelijke van de bokssport vertalen. De voorstelling moest ook gaan over de drijfveren achter onze angsten, onze woede en onze agressie. De bokswereld als een metafoor voor het gevecht met 'de Ander' en onszelf. “Dus die bokstechniek dat is één ding maar wat als je dan pijn voelt. Want daar kun je niets mee: pijn is pijn en daar ga je op reageren. En hoe ga je daar mee om? De dansers hebben ook wel eens dikke lippen gehad, blauwe ogen. Eentje was een keer half aangeslagen, bijna knock out”. Hij grinnikt. “Hij kreeg een volle stoot op zijn gezicht, nou joh, hij was echt helemaal weg. Kijk, een stoot incasseren, dat went nooit. Maar het lichaam schakelt die pijn wel een beetje uit op een gegeven moment. Als je voor het eerst gaat boksen en je krijgt een klap, dan heb je een schrikreactie en die moest er uit. In zo'n dansvoorstelling is dat voor het publiek niet mooi om te zien want dan lijkt het niet echt”.

Behalve het omgaan met pijn, stelde Ton Dunk de dansers ook voor de andere mentale uitdagingen waar bokkers mee te maken krijgen. “Zolang we op de handschoenen of op

de zak bezig waren, gebeurde er niet veel. Maar op het moment dat je de ring in stapt, en er een tweestrijd is, dan komen de andere spanningsvelden naar boven. Dat was in het begin wel lastig. We hebben een paar keer gehad tijdens de les...nou, dan liep een van die jongens gewoon weg. Dan waren ze gefrustreerd, of boos. Want de een is fysiek wat sterker dan de ander en dan kreeg 'ie weer een tik en die kreeg die ander een tik. Dat is het proces waar je doorheen moet gaan. Als bokser word je afgebroken en dan ga je het weer opbouwen” .

De poster van de voorstelling hangt in het gangetje van de boksschool. Twee jongens, gewikkeld in plastic die met bokshandschoenen aan uitgeteld tegen elkaar leunen. Ton Dunk kijkt er naar. “Ik vond het geen sterke titel *The Sweet Art of Bruising*. Als bokser zijnde dan hè, voor de rest heb ik er geen verstand van. Het was een beetje vaag en dan nog die foto erbij met dat plastic. Het is meer het verhaal vaak wat boksen romantiseert. Rocky...daar zijn we toch onbewust mee opgezadeld. Ik hoop dat Dance Works het drama van het boksen kan weergeven. Je zit in de kleedkamer, een uur voor de wedstrijd en je moet dadelijk de ring in. Je moet tegen iemand die echt heel sterk is, die je echt heel veel pijn gaat doen, dat weet je. En dan hoor je het publiek op de achtergrond, die handschoenen aan en dan loop je naar de ring. De zaal is donker, het licht is aan, de scheidsrechter staat daar, iedereen gillen en dan gaat de bel en in één keer...” Hij houdt even zijn adem in. “ ...gebeurt er van alles. Ik hoop dat ze dat laten zien”.

Hij kijkt op zijn horloge. De volgende groep leerlingen staat alweer bijna op de stoep. Morgen een vrijgezellenfeest van 14 dames. De boksschool loopt goed, vertelt hij tevreden. “Ik merk dat de hoogopgeleiden tegenwoordig boksen ineens heel interessant vinden. Boksen is heel erg iets van de mens, het is een gevecht wat een metafoor kan zijn voor het gevecht in je relatie, een gevecht voor je werk, doorzetten, jezelf tegenkomen, winst, verlies... allemaal dingen die elkaar raken. Ik denk dat mensen dat wel interessant vinden. Maar er is ook nog steeds een grote groep die vindt dat boksen dom geweld is. Als ik Eurosport kijk als iemand die geen verstand heeft van boksen en ik zie twee mannen tien rondes op elkaar in slaan, dan denk ik ook 'mijn kind gaat echt niet op boksen'. Maar zo is het natuurlijk niet, dat is echt profboksen, om geld. Zeker in Amerika, dat is een hele andere league. En net als elke topsporter zijn ze ook een beetje gek natuurlijk. Nee joh, boksen is geen kunst, Een mooie dansvoorstelling, dat is echt kunst” .